

УВЕСЬ СВІТ ЗАТРИВОЖЕНИЙ НЕДУТОЮ ПРЕЗИДЕНТА

КОНСІЛІОМ 4-ох ЛІКАРІВ СТВЕРДЖУЄ, ЩО СЕРЦЕВА АТАКА АПЗЕНГАВЕРА АНІ ЗАЛАГІДНА АНІ ЗАПОВАЖНА; ПРЕЗИДЕНТ НЕ ЗМОЖЕ ВИКОНУВАТИ СВОІХ ОБОВ'ЯЗКІВ ДОВШИЙ ЧАС.

Денвер, Колорадо. — Консильюм чотирьох лікарів стверджує, що недуга президента Айсенгауера проходить згідно з діагнозом лікарів, і він є задовільний. До цього консильюм належать такі тільки теперішній стан недуги Айсенгауера, але вивчали історію його здоров'я в попередніх роках. Д-р Свайдер опитувався здоров'ям президента від кількох років, і тому він знає стан здоров'я свого пацієнта.

лікарі: світової слави спеціаліст серцевих недуг із Востону д-р Пол Додлі Вайт, особистий лікар президента д-р Говард Мек С. Снайдер, полковник - лікар Томас В. Меттінглі і полковник - лікар В. Е. Поллок. Коло президента, крім лікарів і медичного персоналу, перебувають ще тільки його дружина і син майор Джак Айзенгауер, який прибув до батька на внаслідок того, що його став погіршився, тільки з цього родинних причин. Хоч лікарі ствердили задовільний стан недуги, то вони відмовилися заявити в бюлетені з неїлії по полудні, що найгірший період недуги вже проминув. Журналісти ампіуляції секретаря Білого Дому Джеймса С. Гагерті, чи не має потреби клопотатися станом здоров'я президента, на що секретар відповів: "Ні, а не можу цього сказати". Згідно з описією лікаря треба буде довшого часу, щоб президент міг почати виконувати свої обов'язки. Перелік відомостей до Демверу лікар д-р Вайт залишив ще в Востоні, що така недуга, як коронарна тромбоза вимагає від двох до трьох місяців лікування, щоб пацієнт міг приступити до нормального праці. З Білого Дому стверджують, що досі президент не хворів на серце, і перший випадок такої недуги. Лікарі досліджували не

Президент в п'ятницю рано 23-го вересня вернувся з відпочинку в горах до Демверу і по полудні грав в гольфа. В суботу в другій годині по півночі президент захворів, і тоді до нього прибув його особистий лікар генерал-майор д-р Говард М. Снайдер. Перший бюлетень, виданий в 8 год. передполудне, повідомляв про шлуночкову недиспозицію президента. Це саме стверджував і другий бюлетень з 12 годин вночі. Але в 2:30 пополудні, після того, як президента відвезли до Загального шпиталю "Фісчммонс", заступник заступник секретаря Білого Дому Меррі Снайдер повідомив журналістів, що президент Айзенгауер хворий на спінінальну крові коло серця ("коронарна тромбоза"). Тромбоза, — це недуга спінінальної крові в серці або в кровоносних судинах, спричинена повільною циркуляцією дрови, зміною крові, — або зміною цієї кровоносних судин. Білетень з 6-ої год. і 45 минут в суботу ввечері повідомляв про те, що президент захворів на тромбозу. — Білетень з неїлії 25-го вересня повідомляв, що президент спокійно перебув ніч з суботи на неділю, відпочив, і що його недуга проходить згідно з діагнозом.

Вільний світ молиться за здоров'я президента

Нью Йорк, Н. Й. — Несподівано недуга президента ЗША спричинила сум у всьому вільному світі, і в минулу неділю у всіх церквах світу вірні молилися за його швидке видужання. В Італії в Кастель Гандольфо Папа Пій XII молився за швидке видужання Айзенгавера і вислав особисте послання до президента, бажаючи йому швидкого перемоги над недугою. Також англійська королева Єлисавета II молилася за здоров'я президента і переслала йому побажання швидко прийти до здоров'я. Голови держав і прем'єри багатьох країн прислали подібні побажання президентові. В цій країні в церквах усіх віровизнань і в синагогах молилися за здоров'я президента. Те саме було і в численних церквах вільного світу.

ЗДА збільшуватимуть свою летунську силу

Вашингтон. — Заступник шефа штабу летунства генерал Томас Д. Вайт промовляв на зборах Товариства Конференції Оборонної Організації і заявив, що, можливо, треба буде збільшити оборону летунської сили ЗДА, щоб надати весті перед Собою, які швидко темпом розбудовують свою летунську силу. Генерал Томас Вайт казав, що тепер американське летунство „вистачальне“, але як Совети і надати збільшуватимуть своє летунство, то те саме мають робити також і ЗДА. Генерал Вайт виявив, що Совети мають 20,000 бойових летунських машин, а ЗДА „на тисячі машин“ менше, але американські машини є більшій якості. Совети старуються перевищити ЗДА і летувати, підводних човнів, атомовий зброї і керування стрільням. Вони будують велику кількість далекопростиранних керування стріли і бомбовиків, подібних до американських машин типу В-52. Секретар флоту Чарльз С. Томас сказав, що Совети мають 400 підводних човнів. Він виявив, що ЗДА вже незабаром матимуть атомовий літакопосець.

В АМЕРИЦЕ

● Адміністратор молочного ринку в Нью-Йорку заявив, що гураганів «Коян» і «Ліана» спричинили не тільки похоронік, але також і повінь молока, бо внаслідок дощів туди потрапили величезні кількості молока. Цього року в вересні молока ще на 15 відсотків більше як у вересні минулого року. Надлишок молока буде і в наступних місяцях.

■ Сенатор українського роду В. М. Бала вилучено членом канадського делегації до Об'єднаних Націй на 10-й сесії цієї міжнародної організації, яка почалася в жовтні 20-го вересня. Делегація очолює канадський міністр закордонних справ, який поїде в Канаду, щоб покласти в лівій столиці вибухівку, яку вилучили з корабля SOS, який був захоплений вранці 20-го вересня. Бала вилучено членом канадського делегації до Об'єднаних Націй на 10-й сесії цієї міжнародної організації, яка почалася в жовтні 20-го вересня. Делегація очолює канадський міністр закордонних справ, який поїде в Канаду, щоб покласти в лівій столиці вибухівку, яку вилучили з корабля SOS, який був захоплений вранці 20-го вересня.

● В повіті Донгшор, Конн., зібрався на одиному прийнятті 5,000 доларів на поволання, але голова Допомогового Комітету д-р Діксан Масре заявив, що він дістає з Вашингтону наказ адекватно ті гроші жертвам давати.

● В Пятсбурзі, Па., відкрито судову розправу проти коли він сів до підземного поїзду. Вайса мали судити за намагання повалити існуючий режим. Йому загрожує 10 років тюрми і 10,000 доларова гривна.

ПАУК ПРОПОНУЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО В СПРАВІ КОНСОЛІДАЦІЇ

Д-Р ВАСИЛЬ КУШНІР ОЧОЛЮЄ ЗНОВУ ПАН
АМЕРИКАНСЬКУ УКРАЇНСЬКУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ
Торонто, 26 вересня (теле- Кушнір. До складу нової пре

дом). — В минулу суботу відбулося 24-25 вересня 1955, відбувся тут 5-та з черги сесія Пан - Американської Універсальної Конференції (ПАУК), у висліді якої рішенням проголосувати українській делегації в Європі та відповідним представникам усіх груп і партій своє безстороннє посередництво у змаганні до тієї консолідації, яку ведуться вже від довгих років та які досі, хоч і мають певні результати, все це не досягнені". В резолюції в цій справі в далішому сказано, "таким консолідаційним шляхом повинна стати Україна Польська Національна Рад".

резолуцію ухвалено одно-
госно у висліді довгої дис-
кусії і дебат, які відбулися
на основі опрацьованої
в справі доповіді до тепе-
решнього касира ПАУК і пре-
зидента Українського Конгре-
су Комітету п. Дмитра
Сиченка. На закінчення се-
реш в якій взяли участь пред-
ставники УСК і КУК, обра-
тову президію ПАУК, яку
керував о. д. р. Василь

ЗДА визнали уряд Лонарді

З'єднані Держави Америки визнали ультимативний уряд тимчасового президента Аргентини. Лонарді Визнання приєднано, щоб забезпечити добру волю ЗДА супроти цього режиму і продовжувати дружні відносини, які існують між ЗДА і Аргентиною. Передав визнання американського уряду генерал-Лонарді американський посол Альберт Ф. Ньюман. З'єднані Держави були згодні з черги країною, що стала уряд, створений тимчасовим президентом. Найшвидше визнає його Ватикан, Іспанія, Бразилія, Італія і на-наслідатичний Китай та інші. Всі ці держави визнали ідентичне новий аргентинський уряд, до того, що вони просто автоматично відповіли на ультимативний уряд тимчасового президента Лонарді, в якому повідомляло, що його уряд встановлює контроль над Аргентиною, втримав порядок і виконує всі договірні зобов'язання. Відносно перебігу війни, Лонарді зазвичай повідомляють, що Буенос-Айресу, що уряд генерала Лонарді добився порозуміння з пероністською Генеральною Конфедерацією Праці, існує така можливість: коли президент Перон одержить право в'їзду з країни і можливість добуття азилу закордоном, всі соціальні досягнення і колективні договори робітництва будуть визнавати права Генеральної Конфедерації Праці будуть реєстровані, скомп'юсовані. Перон в 1951 році часопис "Презна" залишиться офіційним органом Конфедерації, не буде ніяких заборон і заходів супроти самої конфедерації і окремих робітників спілок. Після цього порозуміння кол. президент Перон одержав дозвіл вийхати з Буенос-Айресу на праговайському кораблі, на якому він перебував після своєї резиденції. Переїде Перон за згодою парагвайського уряду на тимчасове перебування в столиці Парагваю Асунсіоні.

Ніксон найповажніший республіканський кандидат на президента

Вашингтон. — Несподівана
смерть нещодавно померлого
сенатора викликала спеціаль-
ні збори для майбутніх канди-
датур на президента в виборах
в наступному році. Між республікан-
ськими кандидатами говорять
про найповажнішого канди-
дата віце-президента Річарда
М. Ніксона. Сам Ніксон
залився у Вашингтоні, що
президент хворий, то у
виконавчих ас агентств,
і давніше, бо склад уряду
сенатора такий, що він мо-
же робити, значно думки
го шефа на важні пробле-
ми внутрішньої і закордонної
політики. Шанси Ніксона зра-
стають внаслідок таких фак-
тів: 1. Головний суддя На-
вищого Суду ЗДА Ірл Вор-
рен заявив був в квітні цього
року, що він думав до кінця
життя працювати на своїй
станції. 2. Під час довгої
недуги президента Ніксон
виступив президентські функ-
ції, і під час того часу зрос-
ли його авторитет. 3. Припуск-
ють і таку можливість, що
віце-президент може знові
взяти на себе деякі функції
агентств президента, а
це більше скріпило б його
становище.

Український Хор Думка влаштував прогульку до Військової Академії у Вест Пойнті

Юю Йорк. — В неділю 25 взяла участь коло 800 осіб з-поміж старої і нової імміграції. Започатковано програвлю після відходу корабля „Пітос Стайвсант” піднесеним порпору Хору „Думка” на кораблі і відспіваним піснями „Наша дума” та „Засяло сонце золоте”. Після огляду Вест Поінту учасники програвлю мали ще можливість оглянути „Медвежі гори” потому в поворотній дорослухати гарного концерту ру і виступу дуету сестер Навицьких, що відбулася на кораблі. До танків на покора корабля пригравала оркестр В. Босого.

**СОВЕТИ НЕ ПОСТУПАЮТЬСЯ НІ НА КРОК
З СВОЇХ ПОЗИЦІЙ**

МОЛОТОВ ВИГОЛОСИВ ВЕЛИКУ ПРОМОВУ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ. — ОПРИЛЮДНЕНО ТЕКСТ ЛІСТА БУЛГАНІНА ДО ПРЕЗИДЕНТА

Об'єднані Нації. — Велика, понад односторонню промову совєтського міністра закордонних справ Молотова, виходячи в минулу п'ятницю 23 вересня перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй, подтвердила це раз, що Совєти не поступаються ані одним кроком із своїх давніх позицій, ані своїх відомих цілей, якими з ліквідації НАТО, позбавлення Америки її закордонних баз та зберігання в своїх руках всіх завойованих країн, як випадково бази для завоювання світу. Так односторонню коментують її його промову американські члени. Цинізм Молотова знову показався в усьому своєму „блиску“, коли він заявив буквально: „Щодо Совєтського Союзу, то він надалі залишається як і був раніше, постійним чемпіоном миру і прогресу. Народи, які борються за свою державну незалежність, волю та справи миру між народами, знайдуть завжди активну й повносердечну симпатію по стороні Совєтського Союзу“. — Конкретно, Молотов підтримував палко пропозиції Вулганіна, що їх той останній зробив у своєму листі до президента Айзенгавера. (Текст листа Вулганіна до през. Айзенгавера появилася цілністю в суботнічній „Н. Н. Таймсу“). У тому своєму листі Вулганіна, приймаючи в принципі пропозицію Президента щодо обміну військовими інформаціями і права роботи з літаками сві-
тлин всіх військових об'єктів, ждає, щоб військові інформації, отримані Совєтами від ЗДА, стосувалися також всіх американських і морських баз і щоб Совєтам вільно було фотографувати їх з повітря, хоч водночас сам висловлює сумнів, чи суверенні держави на території яких знаходяться американські бази, дозволять на це. З того боку Вулганіна, а за ним Молотов, домагалися, щоб можна було взаємно контролювати всі порти, летовища й вузлові залізничні та автомобільні шляхи, щоб такою контролею виможливити тайну концентрацію сил та всякі інші притягування до несподіваної атаки на ворога. Крім справ роззброєння, якій Молотов присвятив найбільше місця у своїй промові, згадав він і про всі важливіші політичні справи у світі, доводячи ніби „попільнення“ міжнародної ситуації завдяки „добрій волі і миролюб'ю“ Совєтів. Що торкається об'єднання Німеччини, то Молотов знову повторив план, висушений більшовиками в Женеві на конференції 4 гоїц держав, а саме, щоб спершу встановити систему безпеки для Європи, у двох стадіях, з участю „обох німецьких республік“ в тому пакті безпеки в першій стадії, та з об'єднанням Німеччини після того, як, у другій стадії, розв'яжеться НАТО і б'юк совєтсько-сателітських держав. Ясно, що всі ті проєкти — несприйнятливі для Заходу — доходить до висновку західня преса.

Німецький парламент одногослосно затвердив рішення Московської конференції

Бонн. — Західно-німецький парламент односторонньо затвердив рішення західно-німецької делегації, на недавній Московській конференції — навізати дипломатичні взаємини з Совєтським Союзом. Водночас керівник соціалістичної опозиції д-р Олленгавер заявив, що голосування в цьому випадку соціалістів за урядовим внеском ні в чому не поменшувє дальшого опозиційного становища тієї партії до законної політики уряду Аденауера. Водночас Олленгавер звернувся за пересторогою до народу, що коли воєни не візьмуть поважно під увагу становище Москви у відношенні до Німеччини, то в Західній Німеччині може відродитись націоналізм, — і що той націоналізм приймє характер „націонал-більшевизму“. — „Верховний Совєт“ також раціоналізував рішення навізати взаємини з Західною Німеччиною.

Франція хоче затримати Альжирію

Паризь. — Прем'єр Фор висловив рішуче за тим, щоб далі переводити такі заходи, які завершили б повну інтеграцію¹ Альжирії в складі французької Республіки. — Альжирці, мовляв, матимуть повну свободу в користуванні мовою в місцевому публічному житті та виконувати релігійних практик, — зрештою будуть цілком зрівняні в правах і обов'язках з усіма іншими французькими громадянами. Фор рішуче протиставив тенденції пов'язати

В СРСР переведено нові пробні атомові вибухи

Вашингтон. — В Совєтсько-му Союзі переведено в минулому місяці цілу серію нових пробних досвідів вибухів з атомовою зброєю — коротко повідомила в офіційному комунікаті американська Комісія Атомової Енергії. Ці вибухи відбулися від 4 серпня ц. р., отже зараз в два тижні після Женевської конференції „на вершинах“, яка ніби приєднала „злагіднення“ в міжнародній ситуації. Американська комісія ствердила факт тих вибухів докладною експертизою того радіоактивного попелу, що після кожного такого вибуху несеться з вітром на далекі відстані. Скільки було таких вибухів і чи вони торкалися атомових чи водневих бомб, та де саме відбулися — цього не сказано, дармащо американська преса твердить, що американський уряд має про це всі докладні інформації.

Комуністичний Китай випускає на волю американців

Гонг Конг. — В останню неділю 25-го вересня китайські комуністи випустили на волю знову 4-ох американців і одного голландця. Між звільненими знаходиться 63-літня Сестра Тереса, Чину СС. Кармеліток з Нью Йорку. Всі звільнені тепер, які прибули до Гонг-Конгу, належать до тієї категорії чужинців в Китаї, яким комуніст-китайський уряд відмовив був видати ві-

зу на виїзд. Шойно на Женевській конференції, яка відомо ще ведеться „на амбасадорському рівні“ в справі поверноту громадян до своїх батьківщини, оголошено засадниче порозуміння про правдивий кожний, що захоче виїхати. На підставі того порозуміння випущено вже на волю 24-ох цивільних американців на всіх 41, які були на листі.

АМЕРИКА ЗАПРОПОНУВАЛА ЄГИПТОВІ ПРОДАЖ ЗБРОЇ

Каїро. — Єгипетський уряд відстає заяву від ЗДА, що ці останні готові продавати зброю Єгиптові. Формально — ЗДА відповіли на запит Єгипту з кінця липня ц. р. Головність ЗДА постачати Єгиптові зброю параллельно союзнах заходів стати доставцем зброї до Єгипту з таким наміром здобути собі на його території політичні впливи. — Керівний секретар Доллес заявив у своїй промові 30-го серпня ц. р., що Совети зробили єгипетському уряду конкретну пропозицію продажу зброю. Єгипетський уряд відповів, що, зате самі Совети заперечили цьому: в союзнах міністерстві закордонних справ заявлено ізраїльському амбасадорові, що ніколи такої пропозиції не було і ніколи не було ніяких єгипетсько-єгипетських переговорів про закуп зброї в СССР. Ця справа має тому дуже велике міжнародне значення, що стоїть у найтіснішому зв'язку з ситуацією на Близькому і Середньому Сході та з позицією арабського і мусульманського світу до спору Схід-Захід. Єгипет звертався ще в 1948 році до ЗДА за зброєю, але ЗДА формально узаємилася такий продаж від мирної полагоди англо-єгипетського спору за Суєз. — Після евакуювання Суєзу Англією і передачі всього обшару Суєзького каналу під суверенне відання Єгипту, ЗДА стримувались від доставки зброї Єгиптові у зв'язку з загрозливою ситуацією у прикордонній смузі між Єгиптом і Ізраїлем: Америка не хотіла допустити до перегонів у збройні між ними двома державами. Відносна Єгипет, — хоч і погодилася з Англією, — проте не захотів приступити до давно проєктованого блоку держав на Середньому Сході з антикомуністичним вістрям, ані підписати з Американою пакту взаємної допомоги. Останні вісті говорять про щораз тісніше пов'язання Єгипту з «нейтральним блоком». Вістка про рішення ЗДА продати зброю Єгиптові є посереднім доказом зацікавлення взаємним між Єгиптом, лідером арабського світу, та Заходом — коментує американська преса.

Камбоджа зірвала залежність від Франції

Пиомпент. — Одна з трьох держав Індю-Китаю, королівство Камбоджі, що належало до французької Унії, проголосила себе цілком незалежною державою, незв'язаною з Францією нікими іншими зв'язками, як нормальними дипломатичними взаєминами. Лише як захоче Франція. Рішення в конституції Камбоджі: «Камбоджа, автономна держава, приналежна до Французької Унії, як її союзний член», заступлено новою формулою: «Камбоджа, суверенна і незалежна держава». Новозібраний парламент Камбоджі, в якому всі місця здобула заснована недавно нова політична партія колишнього короля Нородома, який зрізав був престолу, щоб могли свідчувати й активніше займатися по-літичною діяльністю, — запропонував ставити вище префр. Кородоміні. Він погодився сформувати новий уряд і призначити найменше три місяці. Королем Камбоджі, який відкрив новий парламент, є Сьатко Нородома.

Західно-німецький уряд заспокоює втікачів щодо насильної репатріації

Вони. — У зв'язку з наростанням паничних настроїв поміж десятками тисяч втікачів зі східних країн Європи, у наслідку зголошення Союстами претензій до „100,000 советських громадян“, які ніби перебувають в Західній Німеччині, західно-німецький уряд проголосив офіційний комюнікат з застереженням, що право політичного азилу є гарантоване німецькою конституцією і не буде ніякого насильного репатріювання нікого, хто не захоче вертатись до свого краю. Водночас, при цій нагоді, часописи вперше згадали, що західно-німецький міністер закордонних справ Брентано, погодившись на Московський конференції у принципі на право Советів перевірити ще раз, чи советські громадяни знаходяться на терені Західної Німеччини, себто відновити діяльність репатріяційних комісій, — зажадав водночас того самого права для німецької комісії на терені СРСР, яка перевіряла б ситуацію тамошніх німців. Тому, що поміж втікачів в Німеччині виникли острахи, чи німці не захочуть робити „винимного торгу“ — німецький уряд власне заперечив такої можливості.

B C B I T I

● **Біля м. Мейроу, на північній частині Ірану, на 8 миль від кордону Лівану** за 12 миль від Сирії, невідомі особи обстріляли з-поза кушів пасажирський автобус і кинули на нього дві ручні гранати. Троє пасажирів загинуло, 9 поранено. В офіційному повідомленні повідомляється про напади вадбайтських терористів.

■ **Близь Триполіс** в Лівії, недалеко від затоки, англійський пасажирський літак, що відхилювався був від шляху внаслідок пікнетов хуртовини в зачепленні крилом зваженого вантажу, розбився. 32 особи встигли вискочити і врятуватися, 15 згинув в полум'ї.

- У Франції комуністична організація залізнчиків проголосила страйк і закликала католицьку й соціалістичну конспірацію до спільної боротьби. Залізнчиків у Франції припиняє на 50%. Залізнчиків вимагають 15 центів підвишки на годину, а міністерство залізнчиків (у Франції залізнчиків є власністю держави) обіцяє дати 5 центів
- Кривозав'язки, що, хоча комуністичний режим в СРСР залишається й надалі атеїстичним і своєю пропагандою «рятує» наріб від «опіуму», який є релігія, проте духовники в ССРП тепер не виступають проти держави і тому уряд не переслідує Церкву.
- Уряди СРСР і Яноні сій

тепер і 4 за рік.

● Англійський вантажний корабель "Гелікон", що віз невідомий товар до комуністичного

Китаю, підпав під обстріл націонал-китайських кораблів у Формозькій протоці. Проте, націонал-китайські кораблі не націоналістичні дипломатичні взаємини

за ціну випущення на волю „восених злочинців”, але без ніяких політичних поступок.

● Дін Етесон, державний секретар за адміністрації президента Трумена, відвідав разом з своєю дружиною англійського прем'єра Ідена у його помешканні в Лондоні.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PERIODICITY:	SUBSCRIPTION RATES:
One year \$10.00	One year \$10.00
Six months 5.25	Six months 5.25
Three months 2.75	Three months 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОВТОРЕНЕ ЗАПЕВНЕННЯ

Американська і міжнародна публічна думка привітала виступ державного секретаря Джона Фостера Дольгеса на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй минулого четверга з помітним задоволенням, признаючи та полегшуючи. Причиною цього були повторені запевнення, що Америка прагне миру, але дійсного миру, базованого не на дипломатичних і політичних трюках, а на Божих і людських законах та на справедливості і волі для всіх. Це ясно виходить з промови Дольгеса, головне з її змісту, хоч і її форма, достосована до загального дипломатичного тону в теперішній міжнародній політиці, була не тільки гідна, але й рішуча.

Державний секретар Дольгес у цій своїй промові загальною пригадав важливі міжнародні події впродовж останнього року, зокрема від грудня минулого року. Цими подіями він і доказував, з одного боку, миролюбність, а з другого рішучість західної політики. Багато чого сталося за той час. В Європі зорганізовано могутній блок для оборони миру, а Західна Німеччина зайняла в цьому альянсі своє рівноправне місце. Остаточне закінчення десятиріччя суперечки в справі Австрії і підписано з цією країною договір, що повністю їй суверенність. "Перемарні тенденції" виявлено й до деякої міри закріплено також в Азії. Але найважливішою подією була "аустрична вершина" у Женеві, бо саме вона підкреслила переконання великих держав, що війна в теперішніх обставинах була б загальною для всіх, і це відкрило нові можливості для переговорів і раціонального налагодження міжнародних відносин у добрій вірі.

Це ж теза, припущення, яке чекає на своє підтвердження не тільки пропагандою і дипломатичною грою, але в першу чергу фактами, між якими державний секретар Дольгес згадав передусім об'єднання Німеччини, загальне обмеження та контроль зброї, і "проблему респектування права народів на вибір форми влади, під якою вони хочуть жити".

Саме ця остання проблема має найбільше інтересу, бо ми глибоко переконані, що розв'язка її становила б ту "лапачку", яка єдино може виключити світ від постійної перманентної загрози воєнних катаклізмів. Державний секретар Дольгес у цьому відношенні вважав за відповідне цитувати повторені те запевнення, яке вже висловив президент Айсенгавер на конференції в Женеві. Президент тоді твердив, а державний секретар Дольгес тепер повторює, що "американський народ сильно відчуває, що народам Східної Європи, багатьом з них із давнього й гордою історією національного існування, не було призначено добродієство того приречення Декларації наших Об'єднаних Націй воєнного часу, повне відмовленням від договорів", себто не признаючи їм того "права на вибір такої форми влади, під якою вони самі хотіли б жити". Другою проблемою, яку тоді відзначив президент Айсенгавер, була справа припинення підпільної комуністичної діяльності у вільних країнах. Обидві ці справи досить головною відкинули, і їх знято з порядку денного у Женеві. Проте, — твердить Дольгес, — саме на них "зосереджені очі світу". І саме те, що "Советський Союз зростає в цих справах, буде барометром дійсних советських замірів", саме не буде доказом, що "дух Женеві є щирий, а не фальшивий".

Ці твердження Дольгеса є рівночасно запевненням і переконанням першої ваги. Не пусті дипломатичні умішкі, не пропагандистські жести на зразок советської пожежарки 25,000 доларів на допомогу американським поведомам, не інші подібні трюки советської дипломатії і пропаганди, але припинення волі народам і людям, наснаження залізної заслоної та ліквідація терористичної і наснаження советської системи можуть доказати "дух Женеві" і стати базою для налагодження міжнародних відносин.

Виступ Дольгеса дає в цьому відношенні нові надії та нову певність. Він бо доказує, що Америка і її уряд здають цю справу у праву на правду, не думаючи купувати ілюзій миру, коштом відступлення від тих ідеалів, що їм сама Америка задляючи свій розвиток, добробут і могутність. Поки що ці речі пам'ятаються і говоряться, доти вони є актуальні. Це повинні мати на увазі поведене народи та їхні прихильники у вільному світі, і чим вони повинні кріпиться у теперішній спільноті депресії. Це повинні мати на увазі також українські спільноти у вільних країнах і докладаючи всіх зусиль, щоб повторені Дольгесом американські запевнення домінували в міжнародній політиці вільного світу.

ЛІДЕРИ, ПАРТІЇ, ВИБОРИ

На внутрішньополітичному фронті в Америці панує тепер тиша перед бурєю. Невпевність і неясність щодо осіб, які кандидатуватимуть у виборах на президента кругом за рік, відбивається на підготовці виборчої кампанії. Вона ніби вже розпочалася, а проте не виходить ще поза рамки "намацування терену", загальних фраз і дуже загальних азаманських закидів. Бо взагалі передвиборча кампанія мусить зосереджуватися біля двох предметів: особи кандидата на нового президента і ділової програми. Кандидат на нового президента має завоювати для партії Білий Дім і всі ті добродієства, що їх дає партія Білий Дім на становищі голови Республіки з його величезними конституційними правами. Знову ж конкретна програма в усіх найважливіших питаннях внутрішньої і закордонної політики — це питання завоювання Конгресу, питання контролю і над президентом і над цілим законодавством. У найближчих виборах республіканці хочуть зберегти за собою Білий Дім і відвоювати Конгрес, чи бодай здобути назад частину позицій, втрачених в обох палатах. Демократи ж хочуть зберегти за собою більшість у Конгресі і відвоювати Білий Дім.

Щодо особи кандидата на президента, то поки що обидві партії ще збентежені можливістю несподіванкою. Республіканці мають замало кандидатів, демократи — забагато. Республіканці були певні, що Д. Д. Айсенгавер буде знову кандидатувати, і приваляють найбільше надії до його персональної популярності. Вони мають ту перевагу над демократами, що вже тепер 100-відсотково об'єднані "політикою особи Айсенгавера", бо колишній республіканський "старта гвардія" — консервативна група сенатора Теффа — змалала, втратила впливи, а такі її впливові члени, як сен. Невленд, теж підтримували кандидатуру Айсенгавера, як єдину в теперішньому часі, що дає найбільші шанси на перемогу республіканській партії. Недуга Президента загрозлила всім цим планам. Знову ж у демократичному таборі існують як три поважні кандидати, з яких кожний має за собою підтримку впливових одиниць з партійної централі, або поважні локальні партійні організації: останній демократичний кандидат на президента Стівенсон, по-йоркський губернатор Гарріман і сенатор Кіфвер. Ніхто з них не сказав ще свого останнього слова. Демократи рахуються з тим, що Д. Д. Айсенгавер може кандидатувати вдруге. Тому вже в теперішній своїй підготовчій кампанії почали атакувати його безпосередньо, як голову держави, і бити в очоловану ним політику. Поки що, як виходить з голосів преси і загально відомих настроїв, ця кампанія не пошкодила ще персональній популярності Президента, але вона знаходить лише в початковій стадії. Вона буде безумовно збільшуватися і її тон, в міру наближення виборчого терміну, буде гостріший і безцеремонніший. Як виявили дотепершні виступи голови Крайового Комітету Демократичної партії Ботлера — він є прихильником різкої і безцеремонної тактики колишнього през. Трумана, і навіть поміркований у своїх давніших виступах Стівенсон почав теж схилитися до цієї тактики.

Під її знаком стоятиме вже найближча, остання у чотирилітній президентській каденції сесія 83-го Конгресу. Вже в попередній сесії Конгрес, в якому запанувала демократична більшість, ніби співділа з Президентом, проте, не спускав з очей виборів 1956 року. Тому республіканська преса закидала демократам, що вони свідомо не допустили до ухвалення таких пропозицій Президента, які збільшили б його кредит в публічній opinio. На 13 внесених теперішнім урядом законопроектів, що їх Президент називав "необхідними", Конгрес прийняв 4, при чому в трьох, які стосуються американського терену, поробив основні зміни, що вибивають Республіканській партії з рук атути — вказування на ті закони, як на свою заслугу. У чотирьох, які стосуються загальної політики, в закон про нові військові резерви демократична більшість ввела істотні зміни, в суверені опині і бажаннями Президента та секретаря оборони й секретарів усіх трьох родів зброї. Уряд запропонував план будівництва мешкальних домів на два роки до 35,000 річно, — Конгрес визначив суму 45,000, але тільки на рік. Уряд запропонував підвищити мінімум заробітної плати на 90 центів за годину, — Конгрес підвищив цей мінімум до 1 долара, і демократичні кандидати тепер будуть хвалитися цим у своїй виборчій кампанії. Зате зовсім не поладнавши президентської пропозиції про розбудову американських шляхів коштами 100-бillion-доларів упродовж найближчих 10 років, — відложено цілком т. зв. здорову програму про поширення системи забезпечення від нещастя і відложено законопроект про державну допомогу у висоті 1.6 billion-доларів на будівництво нових шкільних будинків. Всі ці три справи — декількі й популярні і поладнавши їх на думку адміністрації, безумовно збільшили б її вагу в очах народних мас. Ясно, що це не лежить в інтересі Демократичної партії. Американські журналісти, знайомі з партійною тактикою і технікою, передбачають, що в боротьбі за ці внески у першій половині наступного року демократи будуть старатися перевести такі поправки, щоб примусити Президента закласти "вето": тоді можна було б говорити у виборчій кампанії, що республіканці взагалі протиставлять таким-то користиним для народу законам! До не поладнавши, це й надзвичайно спірних справ належить теж внесення урядом у минульній сесії законопроект про збільшення джерел водної енергії: у цьому заінтересований цілий ряд західних штатів. Демократи висловлюють вже тепер за переконання головного тягару у будові нових гідроелектричних на державу, що є популярною думкою в народі, — знову ж республіканці з сав спів-

Мілена Рудницька

ДВАДЦЯТИП'ЯТИРІЧЧЯ ПАЦИФІКАЦІЇ

Абсурдна назва

Двадцять п'ять років тому, у вересні й жовтні 1930 р., Галицька Земля була тереном брутальних масових погромів, організованих і пероведених польським урядом, який хотів таким чином приборкати українців. Тисячі покладених і зневажених людей, кількадесят випадків смерті, сотні пограбованих сіл, сплюндерованих громадських установ, зруйноване велике майно приватних осіб — ось короткий баланс погромів, що їх польська держава вважала, мов на глум, назвала пацифікацією. Ця абсурдна назва, на означення одного з наймаркантишніших фактів савомової Версальської Польщі й одного з періодів мартірології українського народу, прийнялася теж загально, навіть без лапок, серед українського громадянства.

Варто поглянути на ці сумні події з перспективи чверть століття. Зокрема, варто пригадати широкий відгомін, що його польські зловживання викликали були в opinio культурного світу, і спринукувати цим резонансом тодішню актуалізацію української справи на міжнародному терені.

За вилном, виробленим у Варшаві

Насамперед пригадаймо, як виглядала типова пацифікація українського села за планом, виробленим детально і центральному уряді у Варшаві. Відділ військовий або поліційний в числі 100-200 осіб нападав несподівано, здебільша нічною порою, на село. Офіцер, командант експедиції, зазвичай до громадського уряду й, на основі списку, що його дівав у повітовому старостві, виспівував найсвідоміших селян і селянок, головню тих, які були активними діячами місцевих українських товариств. Коли вони збиралися, офіцер подавав їм до відома, що впродовж двох-трьох годин громада мусить зложити означені ухвалюючі контрибуцію (наприклад, господарські продукти, худобу, домашню птицю тощо). — Інакше село буде зрівняне з землею. Після того, як селяни звели перед громадський діл "контрибуцію", провідники села вели до якоїсь століди або на толоку за селом і там їх в нелюдський спосіб били. Екзекуція відбувалася в той спосіб, що з людей здирали одяг, кляли їх по черзі на землю або на лавку, кілька військових при триманні жертов, двох інших ставили по боках і грубими палицями або нагайками били, по ки людини не втрачала при цьому. Тоді побитого зливали холодною водою, щоб приховати від савомови, і промовляли екзекуцію до чергового зомилання. 100-200 ударів становили торк. Між к товаришам були також жінки, старі і підлітки, часто священики й інші місцеві інтелегенти.

Тоді, як одна партія воєнік переворнула екзекуцію, друга гуляла по селі. Ця претензія пошукувалася укріпленою зброєю, військовим доміном зривали в хат покріп, били у війнах шибки, розламливали печі, ламали меблі, викладали з шаф і сирини одяг, близну, кожухи, топтали їх чоботами, дерли батіжками. З пошукон і перни впрорювали пір'я. Харчові продукції викладали з комори на подвір'я, мішали з болотом і обливали нафтою. В століді напхали сім'єю-родинарським знаряддям, на обійсто зачепиливали криницю. Справившись з одною хатою, ішли до чергової.

Особливу увагу присвячувала каральна експедиція домікам українських товариств і установ. У кооперативній криниці руйнували дощенту всі товари й устаткування. В читальні знищили бібліотеку;

в залі, призначений на концерти й вистави, пустошили сцену, декорації, театральні костюми, ламали музичні інструменти сільської оркестри.

До постійної програми пацифікації належала також зневага українських національних почувань. Селяни примушували цілувати землю і заявляти при цьому, що це — "польська земля", вигукуючи на честь Польщі ("хейкай живе Польша!"), "хейкай живе маршал Пілсудський!"), лаяти вульгарними словами Україну ("я плюю на собачу матір Україну"), співати пісні, в яких висміювалася Україна й український народ. З-паврила здирали із стін і нищили портрети Шевченка. На тисячу сіл, через які перейшли погромники, не було ні одного випадку, щоб в народних домі чи в кооперативі залишилися не знищені портрети Шевченка. Коли після кількох днів війська покидало село, воно виглядало немов після татарського нападу. Зовсім подібне відбувалося погроми в містечках, де найбільше від них страждали місцеві інтелегенти, діячі українських установ. Тут теж предметом знищення ставали бібліотеки, приватні українські школи, діячі товариства, кооперативи.

Так перебігали каральні експедиції восени 1930 року тодішнє: від половини вересня до початку листопада) здирали й впоперек Галичину, алішаючи на своєму шляху у руїну українського культурного доробку й тисячі савомових людей. Погромицька акція обняла коло 50,000 квадратних кілометрів. В одній з петицій, що в цій справі постунали до Ліги Націй, перелічені були назви 700 сіл, які впади жертвою погромів, з докладною датою, списом події і признами добитих. Коли прийняли, що не в усіх місцевостях можна було зібрати документацію, бо польська влада докладала всіх зусиль, щоб цю документацію знищити, можна оцінювати кількість "спацифікованих" діл на 1,000. 8 незначущих каральних, дельнежних відділів номанданти каральних загонів, сім'я повторили та сама дія, і протоколи відділів у різних частинах краю були дуже подібні один до одного. З такою докладністю обдумали у Варшаві подробиці пацифікації.

Слід сказати, що кілька мільйонів савомових людей. Рахуючи тільки по 20 осіб на кожне "спацифіковане" село, відстанемо 20,000 зневажених. Довгими тижнями, а то й місяцями вони лікували свої рани. Воно були такі жорстокі, що шкіра дослівно тріскалася від ударами і роз'ятрене тіло не хотіло зцілюватися. В багатьох випадках авторитарна ганграна, бо хворі не мали лікарської опіки, не мали ліків та асептичних перер'язок. Польська влада заборонила шпиталі приймати побитих людей, лікарям заборонила їздити на села й надавати хворим поміч. Коли ж родина везла побитого воєм у місто до приватного лікаря, поліція затримувала воза, і хворого до лікаря не допускала. Побіт спричиняли також часто ушкодження внутрішніх органів та зламання костей. Внаслідок побит померло кількадесят людей, п'ять осіб сконнали зараз же під час екзекуції. (Далі буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

Про переїзд от. Волоха до більшовиїв

У "Свободі" надруковано цікаві спомины Ст. Самійленка "Дні Слави". На жаль, в одній п. Самійленко, дещо невміло подає про переїзд отамана Волоха, на сторону більшовиїв. Сталося це щось осясно 1919 р., а не весною.

Під час відступу з Катеринославською весною 1919 р., отаман Волох був в складі військ Директорії. Переходу до більшовиїв цієї армії вимагали ліній есерів "боротьби" і "незалежності" ес-десів. Таку "роботу" провадили визначні політики обох цих партій, дехто навіть ставався їх виправдати. Іх москвофільська політика розвалила армію, яка опинилася над Дніпром. І на не лінійалося нічого іншого, як прокляти румунів, що дозволіли перемістити на Західно-Українській землі. Волох зі своїми гайдамаками признавав весь цей час владу Директорії. На самий Велікийд 1919 року почали переходити через окуповану румунами Вуковину до Заліщицької частини цієї наддніпрянської армії. Була в тоді урядовий повітовий Комісаріат у Заліщицях. Приходилося добувати для цих воїнів харчі, що з ними весною 1919 року було в нас скупко, та боротися з підступним тифом.

З отаманом Волохом я познайомився тоді особисто. Зробив він на нас досить добре враження. Пригадую собі, що наприкінці тижня на безгосподар'я в уряді, який легковажив собі москвофільську небезпечку.

В листопаді 1919 р., коли дола загла на мене до Любаря на Волині, прибув туди зі своїми гайдамаками отаман Волох. Другого дня третнього дня оголосив себе "боротьбістом", хотів захопити державу скраїшню до ліній центру. Це йому не повелось. Міністер пошти сковався на стрічку місцевой пошти, решта членів позикала. Волох перейшов до більшовиїв тільки зі своїми гайдамаками, коло 300 людей. Вуло це в Любарі, на жаль, докладної дати вже не пам'ятаю.

Роман Коцян, Рочестер, Н. Й.

Хочу подякувати за те, що містять поезії в кожному числі часопису. Це ж чудова думка! По-моєму це навіть має виключне значення, виробляє смак у читача, змушує ширше читати й розуміти поезію. Во не кожен спеціаліст любить її. А при читанні часопису міжовсім прочитав і гарний вірш. Щодо мене, то не найбільша насолода.

Савенда Вереща

Колі Ви вважаєте себе політичним емігрантом — амбасадором України, та знаєте про великий зклад Українського Народного Союзу в значащих за права України та українців. Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

ЧОРНОЗЕМ

В чорні ночі виходим
[в самотній простір:
Б'ється серце в грудях
[неспокоїне.

Вис вітер, як бідний,
[стривожений звір,
Що ворожатя пожежі
[і війни.

Пригнали грудьми до землі,
[припада
І долоню вложи
[в її лоні:

Чувш? Дихав жар
[вільного груди.
Тиниш? Кров гаряче
[червоно...

Припав. Наслухав. Чорнозем
[не замовк,
Він шепоче неспівську поему.
Вітре! Вітре! Що виши,
[як ранення воєн,
Ти мій брат, рідний брат
[чорнозему.

ВАС. ЮВІНСЬКИЙ

Ольга Мак

КОЛИ СКРИПИЛИ ВОЗИКИ...

(До десятих роковин призабутих подій)

(3)

Скінчилася ніч, скінчився й ранок, а наступна теплий, ясний день. Ми все йшли і йшли, випочиваючи тільки тоді, коли загалали перед налетами. Одея просякла наскрізь потом і припала пороком, в очі різало, палила спрага, живуч голод, постирани ноги акрили пухирями й понапухали, перекачані діти плакали й просили їсти. Але на це не було часу звертати уваги. Вперед і все вперед!...

По десятих годинах такого тяжкого маршу, коли наші сили вичерпалися цілком, стало на відпочинок в ялівій сільській місцевості. Перша пополуноді. Минула обідня пора, а ми ще й не сиділи. Тож розпачовусмо речі, витягасмо харчі і починаємо підживлятися.

Під час цього відпочинку між нами зав'язалася гостра суперечка, бо частина жінок постановила тут лишитися на ніч.

— Що?! — здивувався я. — На ніч?! Ані не думайте! Ми зараз же рушасмо далі.

— Я мушу щось зварити їсти для дітей, — заперечила пані Стефа. — Та не будемо ж всі в голоді їхати знову цілу ніч, біється Бога!...

Знайшлися такі, що її підтримали, інші поділяли мій погляд, і дискусія прийняла досить терпкий характер.

— Ну, — зазначила я нарешті, — хай собі робить кожен, як хоче. А я тим іду і все.

— Пані Дарцю, — підійшла до мене Марійка, — я робити того, прошу вас, не робіть!... Тримаймося вже всі купи. Лишійся!

Слова цієї жінки ламають мою постанову, хоч я знаю, що роблю але. Дійсно, їй, Марійці, що мала трирічного Оршка і була на п'ятому місяці в тязі, та Стефі з трьома дітьми у віці шести, трьох років і трьох місяців, доводилося найтяжче. Як же було їх покидати? І стало зрештою на тому, що ми лишасмося ночувати.

Якою ціною нам доведеться заплатити за цю ночівлю — ми тоді ще не знали...

Впрохусмося до місцевої коршми, стелимо сляк-так для дітей і лягаємо покомом. Частина спить твердим, кам'яним сном, частина тільки дрімас. Мені ж та ніч видалася довгою, як вічність, а неспокій ріс з години на годину.

Десь коло четвертої години ранку чую дивний рух і обзиваюся до Марійки:

— Пані Марійко, ви чуєте?...

— Так, чую...

— Може вийдемо подивимось, що воно таке?

— Ходім...

Виходимо тихенько надвір, і перша постає, яку зустрічасмо, с... більшовиїк! Холод розливається по мому тілі, але я стараюся запанувати над своїми нервами, і, коли москаль підходить до мене, питаючи, котра година, відповідаю йому спокійно:

— Двадцять п'ять на п'яту.

Цих "двадцять п'ять на п'яту" пам'ятатиму все життя, бо ледве я підняла рукав, щоб подивитися на годинник, як червоноармієць хопив мене за руку і миттю відібрав золоту бранзолету зі спиртом факхового жулика.

— Гей-гей!... — крикнула я хоробро. — Віддавай сюди, бо то мого!...

Але в тій хвилині відчуваю холод лопи, приставленої до мого скроні.

— Хочеш кулі? — питає мене москаль.

— Дарцю!!! — одночасно скрикує Марійка, хапас мене заду впоперек і тисне назад у сина.

Золотий годинник з бранзолетою, звичайно, пропали. "Визволитель" при першій вже зустрічі "визволив" мене від них.

Вертасмося назад, будино тх, які ще опали, і оповідаємо моїми. Починаються пізн жалі й нарікання. Але що робити? Пропамо!...

Колі вже розвиднілося, дізнаємося, що більшовиїк зайняв Тельтов і здибав тут такіми на Берлі. Дійсно, з села добре видно довгі валки танків і панцерних машин, що мчать уперед, залишаючи за собою хмари курави. Село притихло і насторожилося перед невідомим.

Над нами знову нависає питання: що робити далі? Ми не хочемо зустрічатися з більшовиїками, але чи є тепер можливість уникнути цієї зустрічі? Мусимо скоритися перед доконаним фактом...

І частина нашого гуртка постановляє вернутися назад до Берліну.

Та мені така постанову не підходить. Що?! До більшовиїв?! Ні, ліпше смерть! Чоловік казав, що чекайте в Тельтові. Отже, їду на Тельтов. Правда, і там більшовиїк. Але може Бог допоможе якось видертися, може вдасться пробитися на захід. Втрачати не маю чого. Тому так їду на Тельтов!

І о десятих ранку ми прощасмося з тими, що вертаються до Берліну, запрягасмося у візні і рушасмо на Тельтов. Нас є десять жінок і одиннадцятьох дітей: найстарший дівчинці 14 років, наймолодшому хлопчикowi — 3 місяці. Докладніше кажучи, є серед нас дві паночки, одна старша пані з Придніпрянщини, моя старша мама, а решта шестеро мають приблизно від 26 до 35 років.

Знову, як і вчора, поринають возики, похитуються серед пакувних дитячих голови, натігуються посторонні і жи-

ли, пригріває згори весняне сонце. Нас уже не бомбардують, зате на кожному кілометрі перепинають військові частини, що йдуть назустріч.

— Стой! Ви хто такі?

В таких випадках наперед завжди виступав пані Зіна, що досконало говорила по-російськи, і відповідає:

— Ми — руські.

— А куда ж ви їдете?

— Домой їдем.

— Вот, глупие! — дивуються москалі. — Да разве ж туда домой? Домой нужно как-раз в другую сторону.

Ми в таких випадках "адамо турків", дикують і завертасмо візочик назад. Проїхавши трохи, повертасмося і їдемо далі на Тельтов, поки нас знову не затримують:

— Стой! Ви хто такі?

Отак, три кроки вперед, два назад, але все ж поволі просуваємося вперед.

У доконишніх лісах їдуть ще завзяті, передсмертні бої, а на кожному кроці трапляються дашейські сцени: більшовиїки полюють за кожним чоловіком, як за диким звіром, грабують і плондують все, що можуть, а жінок гвалтують як очі у всіх серед білого дня на дорогах, вулицях, у дворах. Нас омшала щастливо ця ганьба почасти завдя

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

3 ДНЕМ 1-го ЛИПНЯ ПОЧАЛАСЯ ОРГАНІЗАЦІОНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. УСІ НА ФРОНТ ТІєї КАМПАНІЇ ЗА ДАЛЬШИЙ ЗРІСТ НАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗА КРАЩЕ БУДУЧЕ НАШОЇ СПІЛЬНОТИ!

ЧОМУ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ? ПАМ'ЯТНИК ДЛЯ „НАЙКРАЩОГО СОЮЗОВЦЯ“

У теперішній спеціальній організації кампанії Українського Народного Союзу із цим питанням — Чому Український Народний Союз? — напевно зустріне кожен організатор і кожний урядовець Відділу чи звичайний член, що намагатиметься причинитися до успіху цієї кампанії. Під час цієї кампанії поставити собі цей запит і не один з наших громадян. Правду кажучи, то ми й нічого іншого не бажали б, як тільки того, щоб цей запит поставив собі кожний український в Америці і Канаді та щоб він задав собі бодай мінімальний титок знати чи дістати на цей запит об'єктивну, ретельну відповідь.

Звичайно, найповнішу відповідь на цей запит дає історія не тільки самого Українського Народного Союзу, але й всієї нашої американсько-української спільноти, що з історією Союзу нерозривно зв'язана. Правду кажучи, то історія нашої спільноти й є нічим іншим, як історією УНСоюзу. А золотим витком на всіх сторінках цієї історії тягнеться одна велика ідея, в двох її аспектах: забезпечити добробут і якнайкращий розвиток нашої спільноти з одного боку, а дати максимальний вклад і допомогу в змаганнях українського народу — з другого.

Не будемо тут наводити усіх тих безчисленних фактів з історії, що доказували б це твердження. Для прикладу — візьмімо тільки два випадки за останній місяць, себто від появи попереднього спеціального видання УНСоюзу у „Свободі“.

З кінцем минулого місяця східні стейти нашої країни навістало стихійне нещастя — велика повінь. Від того нещастя постраждали й деякі українські родини. На першу вістку про це від наших секретарів чи членів Відділів, Головного Екзекутивного Комітету дослівно впродовж кількох годин, що були потрібні на порозуміння між поодинокими членами того Комітету, вирішили проголосити спеціальну кампанію на допомогу постраждалим українцям, започатковуючи її власною більшою пожертвою. В найближчому часі буде підсумований та поданий до загальної відома вислід цієї кампанії та хто з неї скористав. Це тільки один приклад, від яких „роїться“ історія УНСоюзу. Ніхто ніколи не знає, яка доля його члена і що може трапитися. Але кожний може бути певний, що в найприкрішій і найтяжчій хвилині його життя, Український Народний Союз буде при ньому, при його родині, готовий завжди протягнути йому свою допоміжну руку.

Або візьмімо другий приклад. Від деякого часу над українською візвальною політикою висять, наче змор, так звана „політика переперішення“ відносно України та інших повоєнних Московію народів. У цій політиці та в суперечках на її ґрунті заплуталися і розбухали поодинокі парії і групи, обшукуючи себе вразом та докоричи собі заздалегідь. Засадничо — всі вони є проти того „переперішення“, всі в такій чи іншій формі виступають проти засад такої політики, що їх практикують голівно деякі приватні американські агенти. Але робиться це серед такої метушні і в такій атмосфері, що приватні українські волі направили масово на розорення України, а тому діло та що чого бажало, в такій обстановці знову прийшло з допомогою той же Український Народний Союз, асудуванням всю цю проблему переперішення та її вирішення у короткому та ретельному меморіалі, і передавши його в найбільш відповідне місце — Державний Департамент та опісля ще й обговоривши цю справу на довірчій конференції.

Це тільки два найновіші, хоч і не найяскравіші приклади діяльності Українського Народного Союзу в згаданих двох її аспектах. Безліч таких і подібних прикладів можна б навести з минулого, а це теж дає впевненість щодо майбутнього: в кожній найскладнішій і найскрутнішій ситуації, в кожному такому випадку, де потрібно обдуманої і відповідальної акції, Український Народний Союз напевно не заведе, він напевно буде всюди там, де його потребують.

Або згадаймо ще цю „мову чисел“, про яку була недавно згадка в „Свободі“. Український Народний Союз упродовж чотирьох років існування Народного Фонду при УНК вніс в той фонд сам один понад чотири рази більше грошей, ніж їх в тому часі вносили всі 54 інші центральні організації, включно з трьома іншими братсько-запомоговими Союзними.

І чи не дає це відповіді на той запит: чому Український Народний Союз? Чому кожний з нас, кожний свідомий український в Америці і Канаді повинен вважати своїм першим і поточним обов'язком стати членом цієї організації?

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — НЕ ПЕРШИЙ ОРГАНІЗАТОР УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД НА ТЕРЕНІ АМЕРИКИ, ЩО ГУРТУВАЛИ В СОВІ СВІДОМИХ ІМІГРАНТІВ, ВІРНИХ СВОЇМ БАТЬКІВЩИНІ ТА ЦЕРКВІ. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, „СВОБОДА“, ТА „СОЮЗІВКА“ — ЦЕ КЛАНТИКИ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ НА СВОБІДНІЙ ЗЕМЛІ ВАШІНГТОНА!

† Д-р Лука Мисута

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(8)

ЦЕРКВА

Елемент, що приїздив тоді до Америки з українських земель, був — церковний. Релігія була його природною потребою, а церква — природною установою. Ходити до неї, її підтримувати і її слухати, було теж у природі цих людей. Українці з Великої України були виховані в православній вірі, а ті, що приїздили з Галичини і Закарпаття, були католиками грецького обряду.

Назавгал панувала в Америці засада, яку проголосив ще Фрідріх Веґер: „Великому можна спаритися дістатися до неба в такий спосіб, який йому найбільше підходить“.

Можна сказати, що панівною Церквою була тоді в Америці протестантська. Але у 80-х роках панувала ще та сама відносина, що, наприклад, у 13-й ділянці протестантського Бостону не було для 22,000 мешканців ні одної протестантської церкви, а в середині Шикаго на 60,000 мешканців не було ні одної протестантської чи католицької церкви.

З усіх Церков найбільше притягла до себе іммігрантсько-робітничка римо-католицька і жидівська. Вони знали найкращий спосіб, як дістатися до його серця. Зате протестантський проповідник у 1887 році нарікав, що як прийти в не-

„...that everyone should be allowed to go to heaven in his own way.“ (A HISTORY OF AMERICAN LIFE, by Arthur Meier Schlesinger. Volume X, p. 320).

„...of the older faiths the Roman Catholic and the Jews alone knew how to attract and hold the laborer and the immigrant newcomer.“

В жовтні минулого року, як св. м. д-р Лука Мисута, хворий на важку недугу, пішов до лікарні, з якої вже ніколи не вернувся, закривши навіки свої очі в дні 8-го лютого н. р. Похований він в „Землі Засвітанні“ в Евангелістському цвинтарі на його могилі буде збудований відповідний пам'ятник. А тим часом, будучи йому і його жінці, жінці і найближчим родичам для його пам'яті — розбудуємо Український Народний Союз, прикладним членом якого він сам був, узявши цю організацію за базу всього нашого життя в цій країні та нашої допомоги повоєнному Українському Народові в усіх потребах і всіх обставинах. Теперішній спеціальний організатор кампанії УНСоюзу й веде її — згідно з рішенням Головного Уряду УНСоюзу — під часом здійснення пам'яті покійного „нашого Доктора“. Окремо випустимо його Американсько-Український Ветеранський пам'ятник йому посмертно своє цвинтарне відзначення у формі металевих плит з відповідним написом. Вгорі фотографія цієї плити, яку передає голові УНСоюзу, п. Дмитро Галичанин, під час цюгоричної конференції Українських Американських Ветеранів. Плита має бути примічена в кожнорічному приміщенні Українського Конгр. Комітету.

УСПИХИ СОЮЗОВОЇ МОЛОДІ

ІГОР В. ЗЕЛІК.
ЧЛЕН 27 ВІДД. УНС.

Ігор Всеволод Зелік, студент соціології на Сітон Гол Університеті в Савт Оренджі, Н. Дж., одержав 11. червня н. р. диплом „бакалара оф артс“ з відзначенням (Magna Cum Laude), а рівночасно золоту медаль за перше місце в ділянці суспільних наук. Крім того іменовано його членом університетського почесного товариства: „Орден Хреста й Півмісяця“.

Побіч соціології І. В. Зелік студіював французьку мову й брав участь в діяльності „французького кружка“ при Університеті. Також працював активно в українському

студентському житті, будучи до недавня секретарем, а тепер головою Контрольної Комісії Української „Студентської Громади“ в Нью-Йорку, Н. Дж.

Ігор В. Зелік прибув до ЗДА несподівано 4 роки тому з Монаху, де студіював на Українському Вільному Університеті.

Його батьки Іван і Степан та він є членами 27 Відділу УНС.

СОФІЯ МАРКО,
ЧЛЕНКА 204 ВІДД. УНС.

Софія Марко, членка 204 Відділу УНС в Нью-Йорку з успіхом закінчила Київський університет. Також працювала на Флашингу, Нью-Йорк, та одержала стипендію для

дальшої спеціалізації в англійській мові. Вона до цього була іммігранткою — Павла та Кесі Марко, має тепер 22 роки, а вже в 6-му році життя виступала на міжнародній виставі в Нью-Йорку, як учениця балетної школи В. Аврамчика.

Народну школу та дівочу гімназію закінчила на Мангетті, відвідуючи рівночасно українську школу при православної церкви св. Володимира в Нью-Йорку, й тому, хоч американська уродженка, знаменито володіє українською мовою в слові й пісні.

Середню освіту закінчила у Вашингтоні Ірвінг Гайскул 15-го червня н. р. Софія Марко дістала титул на „бакалара оф артс“.

Софія випустила вже малюки

ВІСНОВКИ І ПОРАДИ

Членська Аплікація. Кожний член УНСоюзу повинен приділяти хоч одного нового члена в часі теперішньої кампанії. Виповнення членської аплікації це остаточний і найлегший крок організатора, бо наперед треба переконати кандидата, що він повинен стати членом. Членська аплікація має свої пояснення, де й що треба вписувати.

Від кандидата залежатиме рішення, на яку суму і в якій класі він буде забезпечений, а організатор повинен обчислити йому висоту вкладок в кожній класі, щоб кандидат міг вибрати собі таку класу і суму забезпечення, яка відповідала б його потребам і спроможностям.

При виповненні аплікації треба мати на увазі, що до 35 років життя можна приписати члена на \$1,000 забезпечення без лікарських оглядів, а на \$500 до 40 років життя. На більшій сумі або в старшій віці потрібно лікарських оглядів та виповнення відповідної лікарської рубрики в аплікації. Тому масово двоєдні аплікації для дорослих членів із лікарськими рубриками і без них.

Вимоги щодо лікарських оглядів відносяться теж до дітей, бо дітей можна прийняти без лікарських оглядів на \$1,000, а на вищу суму забезпечення потрібно лікарських оглядів.

Збірка Вкладок. Члени братерської — допомоговими організації повинні платити свої внески на відділових зборах, бо це загально прийнятий звичай таких організацій, що його признають державні аскураційні департаменти. Статут УНСоюзу постановляє, що членські вкладки мають бути вкладами на руки відділового секретаря. Це, однак, не робить відділового секретаря колектором вкладок в розумінні агента Головної Канцелярії, себто, що він повинен ходити по хатах за вкладками.

Секретарі вибирають членів Відділу, щоб він виконував обов'язки відділового урядовця. Якщо членові не можливо принести внески на відділові збори, то він може умотивувати їх секретарем, щоб той принагідно сколектував його вкладки. Член може теж переслати вкладки поштовою переказом або чеком на адресу секретаря. Буває і таке, що член впертий і домагається, щоб секретар приходив до його дому за вкладками, а секретар не почувався до обов'язку ходити за вкладками.

Музичні здібності, співає та має драматичний талант. Слід зазначити, що Софія Марко два роки працювала на Союзі, за що їй належить признання. Восени Софія лагодиться до денних студій і цілком здобути „мастер деґрі“.

Д-р О. С.

Д. Галичанин

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В АМЕРИЦІ

Останніх 10 років належить до найсвітліших в історії розвитку забезпечення на життя, його ваги та значення для кожної людини. Коли 10 років тому тільки кожна друга родина мала якусь забезпечення, то тепер вже 8 родин на кожних 10 мають забезпечення. А ще більше, бо на 150 відсотків збільшилася упродовж цього часу сума, на яку поодинокі особи забезпечили себе.

Як колючою стала для кожної людини справа життєвого забезпечення, на це вказують такі цифри. Наприклад, з кінцем 1954 року загальна сума забезпечення всіх людей в ЗДА виросла з 334 мільярдів доларів. На цю суму були забезпечені 93 мільйони осіб, які мали в своїх посіданнях 237 мільярдів забезпечених грамот. Значить, кожна особа мала пересічно по дві і пів грамоти на загальну суму забезпечення — \$3,500. Коли брати до уваги не поодинокі особи, але цілі родини, то на кожну родину припадало по 4 грамоти на пересічну суму забезпечення \$6,300. Коли знову мова про те, скільки кожна родина витрачала річно на оплату за своє забезпечення, то пересічна сума вкладок на родину виросла річно \$175. Беручи під увагу загальну кількість родин, що мали якусь забезпечення, то процентом було 80 відсотків таких родин. Лишастись отже тільки 20 відсотків таких родин, які не мали жадної забезпечення.

А як представляється справа в нас, американських українців? Яку вагу прикладаємо ми до забезпечення? Очевидно, тут можна робити порівняння тільки на підставі цієї статистики, яку ми можемо дістати від наших українських допомогових організацій, бо відомостей про те, скільки наших людей є забезпечених у різних аскураційних компаніях, ми не маємо. Веручи отже до уваги статистику наших допомогових організацій, та порівнюючи її з поданою тут статистикою різних аскураційних підприємств, мусимо ствердити, що вона представляється так блідо, що можна тільки дивуватися, як ми, живучи тут, на американській землі, могли лишитися аж так далеко позаду.

Ми не раз твердили, що в ЗДА є нас півтора мільйона, а коли ж мова про забезпечення, то з тих півтора мільйона українців є забезпечених у своїх допомогових організаціях разом загалом 115,000. Коли тепер брати до уваги, що багато з тих осіб є членами в двох, трьох або навіть чотирьох організаціях — то власна кількість українців, забезпечених у своїх організаціях, не виноситься більше як 75,000. З цього виділо б, що приблизно 5 відсотків, або кожна 15 особа з-поміж українців має забезпечення, тоді, коли загально в Америці 80 відсотків з усіх родин були забезпечені на якусь суму. Так саме або ще гірше представляється і інші порівняння.

Застановимося тут цілком емоційно, що тут подана, та витягні відповідні висновки. Роздумаймо добре, чи поступимо мудро і розважно, коли легковажно собі потребуємо забезпечення. Чи не виставляємо ми себе і свою родину на небезпеку, на великі невідгоди, які приходять голівно тоді, коли людина не має зовсім, або має тільки найменше забезпечення? Застановимося і тоді знайдемо належну відповідь, яка може бути тільки одна: Якщо ми досі не маємо жадного забезпечення у своїй власній організації, то забезпечим себе негайно! Якщо ми вже маємо його, то збільшимо суму забезпечення. При цьому пам'ятаймо, що організації, яка може відповідати всім нашим забезпеченням, громадським і національним вимогам та потребам, є в першій мірі Український Народний Союз!

Допомоговий Фонд. До цього фонду кожний член вкладає по 8 центів місячно. З цього фонду УНСоюз виплачує допомогу своїм членам в часі догортривалого недугу, або в разі окалічення. Щоб цей фонд вистачав для калік і невиліковально хворих, виплата допомоги мусить бути обмежена до таких членів, які дійсно потребують допомоги та мають на це право з уваги на догортривалу недугу або каліцтво. Тому Головний Екзекутивний Комітет, при ухваленні допомоги, придержується давній ухвалі, що членові належить допомога, якщо його недуга почалася по році членства і триває понад найменше п'ять місяців. Щоб дістати допомогу, потрібно теж одобрення аплікації Відділом. Щоб допомогти членам з разі короткотривалих недуг, Відділи будуть свої місцеві допомогові фонди.

Г. Герман

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найбільшій українській спільноті осягаючи її на службі вільній Україні та нашої автономній українській народній!

ділю до протестантської церкви, то на відриві видно тільки адвокатів, лікарів, купців і бізнесменів з їхніми родинами, але не видно ні робітників, ані його родин.

В Америці було тоді понад 150 різних релігійних конфесій. Армія Спасіння („Salvation Army“) саме тоді, в 1879 р., поширила свою діяльність в Лондоні на американську територію. І ось український іммігрант, прибувши до З'єдинених Держав, мав нагоду приглядатися незнайомі йому „жовнірам“, що з музикою проповідували на вулицях Христове Євангеліє. До його слуху доходило й те, що є така церковна інституція як „Christian Science“, яка лікувала недуги і в своїх відозвах проголошувала, що „душка спричиняє недугу“ і що недуга — це людина хворої голови.

АМЕРИКАНІЗАЦІЯ

Як почала наливати з Європи масово імміграція, почало зиринати питання: що має статися в Америці з тим різноманітним напливом елементів? Уже в 1875 р. було на 40 мільйонів населення 7,500,000 мешканців, народжених поза Америкою. Архієпископ Айрленд і Сейнт Полу давав на це просту відповідь: „Кожний поселенець повинен на американській землі якнайкраще заамериканізуватися“. А ліберальний проповідник Ф. І. Райт, як подас в цитованій у книжці Едварда Корсі, казав, що „злиття чужинської крові з американською є цінністю, бо сприяє національній згуртованості“. Зате люди такого впливового значення як Едвард Рут дивилися на іммігрантів як на варварів, що колись залягли були Рим і довели до упадку і зворочення римської імперії.

Та як би не було, англо-саксонська раса, яка досі становила в Америці рішальну перевагу, відчувала себе загроженою в свою стаю посідання і у своїй культурі, бо наші-

зало чимраз більше іммігрантів з не-нордійської раси. Отже, почали були писати про те, що в Америці „загібас велика раса“.

Не можна добачати нічого дивного з американського боку, коли 22 листопада 1908 р., як цитус Е. Корсі, поляк Гінат Падеревський, світові слави пілієт, заявив, що чужинська імміграція загрожувє силі і характерові американського народу, а проф. Лотославський з Москви заповів, що Америка захворіє на „політичну нестриваність“, якщо захоче засимілювати чужинське населення.

Для вияснення треба згадати, що тоді прибували до Америки великі маси народу голівно з слов'янських країв і південної Європи, а в самому тільки 1907 р. прибуло 1,285,319 чужинців.

Тоді виринуло також і муриноске питання, — почався серед муринів емансипаційний рух, бо положено основи під „Normal and Industrial Institute“, що потім так широко розвинувся. Заложив його славний муриноский емансипатор Букер Т. Вашингтон.

На муринів дивилися тоді білий культурний загаль так, як подас Бен Луї, який каже, що в теорії чорним, жостким як мідний барв і сотам треба признати право на життя. А в практиці можна це визнаати тільки тоді, якщо вони знають „своє місце“ і будуть займатися тільки чистим виробництвом чи принама білизни своїх панів.

Якщо було тоді відношення до муринів, видно найкраще з того, що білі робітники не хотіли приймати чорних не тільки

ни до робітничої юні, але навіть до праці. Лише з цієї причини між 1882 і 1898 вибухло аж 39 страйків білих робітників. І навіть після того, як президент Т. Рузвельт запросив до Білого Дому на обід муриноского провідника Букера Т. Вашингтона, ще злічовано 214 муринів (роки 1900-1901).

Навіть дуже культурні й людські американці, як Вільям Ален Гвайт, обстоювали вишність англо-саксонської раси і визнавали, що тільки вона одна вміє собою правити, що вона одна має правити світом і що вона одна є вибраним народом. Згідно з тим, нападків тих, що перші висіли в Плімуті на американський берег, вважали себе за законних господарів краю. Вони обстоювали, що їхня мова має бути мовою краю, а їхні ідеали і моральні засади мають бути прийнятні тим, хто хоче на тій землі осісти.

На таких припадків, як українські іммігранти, дивилися ті, що походили з англо-саксонської раси, як на істот, яким треба дати тут можливість жити. Це мало бути, на їх думку, для тих іммігрантів вповні вистачальним, бож вони то-го не мали в своєму рідному краю.

Треба признати, що перше покоління українських іммігрантів це все спершу сприймало мовчки, бо і так тих справ не розуміло. Подібно, як не розуміло, що це за край і в ньому родинні зв'язки, коли тут за один тільки рік (1888) статистика виказувала аж 29,000 розводів, або що тут не допускали до юні (1890 р.) цілого стейту Юта — бо в ньому толеровано многоженство.

(Дальше буде)

EMPORIA GAZETTE, March 20, 1899:

Only Anglo-Saxons can govern themselves. It is the Anglo-Saxon's manifest destiny to go forth as a world conqueror... This is what fate holds for the chosen people. It is so written. It is to be.

Г. Герман.

ВІДДІЛОВІ ЗБОРИ

Минуло літо і літня спека. Настала лагідна осінь, дощі вечірні а з ними й частіші сходи різних товариств і клубів. На часі пригадати Відділам УНСоюзу, головню неактивним, про потребу відділових зборів.

Згадати урядовцв неактивних Відділу про збори, то цей тільки махне рукою, мовляв, безнадійна справа. З цього виходило б, що й Відділ безнадійний і члени Відділу безнадійні. Виходило б, що Відділ замирає, бо його члени не мають навіть охоти до організаційного життя.

Треба признати, що кожна братська організація відчувас до певної міри охолодіння і неактивність своїх членів, та старасте зарадити лихої. Це бо дійсно велике лихо, коли члени збайдужіли до своєї організації і не дбають про її розвиток. Це лихо не обмежується тільки до братських організацій, але досягає найважливіших проявів демократичного устрою. Можна це пізнати по тім, яке мале число громадян нашої країни користується правом голосування при виборах.

Тут нас цікавлять насамперед Відділи УНСоюзу, які навіть не стараються перевести відділових зборів, обмежуючи свою активність до збирання акладок, які з року на рік не вибирають відділових управлі, і яких уважаємо за неактивних. Такі Відділи не починаються до свого розвитку ні до розвитку УНСоюзу. Гаслом УНСоюзу є „В єдності сила“, а ці Відділи, які не переводять зборів, не якають ні єдності, ні сили.

Українська іміграція ще не збудувала нічого без зборів, без різниці, чи це був Відділ УНСоюзу, Народний Дім, школа, чи церква. Коли ж збудована інституція перестас переводити збори своїх членів, то такий установи загрожувас застій і нидія життя. Коли мова про Відділи УНСоюзу, то в них потрібні збори, щоб виказати свою життєздатність, познайомитися з членськими правами і пізнати нових членів, як що такі були прислані.

Від управ неактивних Відділів дістасмо тільки закарження: — члени не хочуть приходити на збори. Очевидно що не хочуть приходити, якщо збори нецікаві. Щоб зробити збори цікавими, треба їх планувати, треба управлі приготуватися до зборів. Збори, поза збіркою акладок, повинні мати якісь цілі, а таких цілей багато. Одна особа не вдумас тих цілей, але до такої справи кожний Відділ має свій уряд, який повинен приготувати програму зборів і зробити збори цікавими.

Найбільш притягальною силою є праця. Відділ повинен прийняти на себе якусь працю, якусь завдання, і розподілити цю працю між членами. Чи ця праця має на меті придбання фондів на допомогу членам, або громаді, чи це буде проект на відчисту, курен української мови, хору, народних танців, чи це буде культурна розвага — усе це праця, яка повинна включати кожного члена Відділу. Така праця створить сприятливу атмосферу для зборів і матиме притягальну силу для старших і на молодших членів.

НАЧЕ ПИШНА УКРАЇНКА...

Одною з багатьох атракцій великого першого осіннього фестивалю на Союзівці, що відбувся в неділю 11-го вересня, був вибір „Мисс Союзівки“ на 1956-й рік. До конкурсу стануло кілька кандидатів дівчат і жінок в складі п. Ю. Пачка, М. Данильченко, Ст. Дембичко, д-ра Ярослава Падюха та д-ра В. Вишніваго мусло розв'язати складну проблему вибрати найкращу, бо всі були найкращі. В кожному разі переможцем з того конкурсу вийшла п. Тамара Сагайдак (на фото зліва) з Гіксвіл, Лонг Айленд. Її заступницею є п. Уліна Кебало (справа), молода пластунка, учениця 3-ої класу гайскул, з Нью Йорку. „Мисс Союзівка“ має запланувати один тиждень безкоштовних ваканцій на Союзівці в наступному році та різні виступи. Вона має виправдати гасло: „Наче пишна українка ця чудова Союзівка“.

СОЮЗОВЦІ МАЮТЬ ГОЛОС

У „Свободі“ з дня 31-го серпня п. ч. 161 зроблено заввагу під адресою членів УНСоюзу, які вибирають свої поліси і вступають до інших безпечених установ. Писав про це п. Г. Герман у статті п. 3: „Чуже і своє“, при чому п. 1. 161 зроблено заввагу, що інші Товариства дорожчі від УНСоюзу. Так це правда, але я думаю, що коли б навіть УНСоюз брав по кілька центів більше, як в інших компаніях, то це теж ще не була б причина, щоб покидати УНСоюз і йти куди інде. Я маю 4 поліси в УНСоюзі: для себе, своїх дружини і дві для свого сина. Я маю дві поліси ще в одній приватній аскураційній компанії. Я узяв їх тоді, коли в Виндзорі ще не було Відділу УНСоюзу. Одного разу, коли прийшов агент колектувати гроші, я хотів переконатися, яка різниця між платежами до УНСоюзу і репрезентованою канадською американською установою. Ми підрахували і переконались, що на одній полісі була правда різниця, маленька. Але зате я дістаю „Свободу“.

Ще хочу поділитися з Ш. Земляками своїми в Америці й Канаді про один свій власний досвід. Я вже два роки прикований до санаторію. Від УНСоюзу дістаю щорічно за допомогу. Від приватної компанії, в якій я заасекурований, не дістаю а одного цента. У зв'язку з УНСоюзом, друкованих у „Свободі“, можна вичитати, скільки щорічно видає УНСоюз на різні українські цілі та на грошові допомоги своїм нещасним членам. Признаюся щиро, що в моїй ситуації мені було б дуже трудно вдержати всі ті поліси, що їх маю, якщо б не діставав би ніякої допомоги „Збоку“. Залогом, яку дістаю від УНСоюзу, уможливило мені платити належні платежі за поліси. Це багато значить для хворої довгий час людини. Хтось може сказати, що є також інші компанії, які дають залогом. Так, але порівняйте їхні ставки і скажіть, чи робити в Канаді може дозволити собі на це? Тим часом гроші, вилучені з УНСоюзу, не „пропа-"

ють не платити буквально центів, та не мати такої щоденної рідної газети. — Тому треба би спеціально зацікавити канадських українців кампанією в користь УНСоюзу. Кожний існуючий Відділ в Канаді повинен мати амбіцію придбати більше членів, а з другого боку окремі наші громадяни не повинні ждати, поки прийде до них організатор УНСоюзу, тільки повинні самі зголошуватися і вписуватися в члени УНСоюзу. Бо бути членом УНСоюзу — це не тільки національний обов'язок, але й національна честь. Цей мій заклик звертається головню під адресою українців, мешканців Виндзору й околиць. Пам'ятайте, що при вул. Оттава ч. 1039 в Українському Народному Домі міститься домівка Відділу УНСоюзу. Там можна дістати всі детальні інформації та, есентуально, відразу вписатися в члени УНСоюзу. УНСоюз — це така загально-українська національно-громадська й господарська установа, де не питають за приналежність до якоїсь партії і не цікавляться, хто з якої частини України походить та якого він мовознавця. Тільки для слуг Москви і комуністичних авантюристів нема місця в УНСоюзі. Збільшуйте ж ради свідомих українських громадян в Канаді в Українському Народному Союзі!

Олександра Лисай,
Виндзор, Онт.
Канада.

ЗБОРИ Т-ВА ЗАПОРІЗЬКА
СІЧ, ВІДД. УНС Ч. 388,
ЧЕСТЕР, ПА.

В неділю, 17 липня ц. р. відбулися північні Збори Відділу, що їх відкрив і провів п. Т. Весоловський. Головною темою Зборів була реєстрація довготривалої і зацікавленої для Відділу секретарки, п-ні Е. Воловник. Справа була для Відділу не тільки важкою, бо в'язалася з питанням про час зборів Відділу та спосіб збирання членських внесків (місячний розмет). Секретарка Відділу зголосила реєстрацію тому, що деякі члени поведи були акцією, щоб не відбувати щомісячних сходів зараз в першу півдню після першого, бо це і зашвидкий час для складання оплат і незручно всім членам приходити в той день.

Секретарка пояснила, що такий звичай існує від початку існування Відділу і він виправдан себе довготривалою практикою. Іздаті по хатах членів та збирати гроші — це не тільки незручність для секретарки, але й причина клопоту для самих членів. Буває — то секретарка не застане члена Відділу дома, то знову потім член Відділу мусить інколи наморочитися, поки віднайдє секретарку, щоб в час це заплатити належну вплату. Після короткої дискусії приватні признали слушність секретарки, ухвалили її довіря та рішили залишитися при давньому порядку.

В. Е.

Богдан Зелений

НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

Поступово що раз більше людей переконались, що Український Народний Союз (УНС) у Канаді, після 18 років своєї діяльності в цій країні, починає бути насправді діючим ланком на розкладі зневіри, що закривається і прориваються членські ради тих чи інших українських організацій.

Упродовж останніх місяців перебував у Виндзорі і околицях інж. Володимир Коссар, головний контролер, а рівночасно один з головних організаторів УНС на Канаді.

Розпочинаючи свою інавгураційну Союзову діяльність на Сході Канади, інж. Коссар зробив таку заяву у нашому 341-му Відділі:

„... Розпочинаю свою організаційну працю на Сході Канади з Виндзору тому, що 341 Відділ є першим Відділом УНСоюзу у Канаді і саме він у 1937 році дав почин до організованого поширення УНСоюзу в цій країні“. Далі інж. Коссар подібно інформував про стан і працю УНСоюзу і його Відділів у Канаді, що нараховують близько шість тисяч членів. Особливо зупинився на нових Відділах на Заході Канади, які йому пощастило організувати і висловив глибоку вдячність усім тим, які йому в цьому корисному ділі допомогли.

Та не про статистику і деталі виступу інж. Коссара хоч тут писати. Всі українські громадяни в Канаді, від моря до моря, знають ім'я інж. Коссара і також знають, що коли він перебрис на себе якийсь громадський, чи організаційний обов'язок, то віддає йому не тільки свій досвід і розум, але також свою душу і серце!

Тільки мимомолом навіяло до слів інж. Коссара, як понав він самий у члени УНСоюзу. Сталося це на початках нашого Союзового розросту в Канаді, коли то вписав інж. Коссар до Виндзорського Відділу УНСоюзу не тому, щоб у далі від нас місти Саскатуні придбати ще одного члена

Далі забирали слово і складали привіт та побажання від своїх товариств і спільнот пани і панове: І. Пастушак — від Братства св. Миколая. Від 12 Від. „Провидіння“, Ева Герула — від Сестричтва Пресв. Богородиці. Від УНС 36, Андрій Гусар — від Т-ва Шевченка Від. 289 УНС, Марія Локш — від Сестричтва св. Анни, Від. 343 УНС, Михайло Сніжний — від УНС, Від. 437, адвокат Володимир Пелі — від Т-ва „Запорозька Січ“, Від УНС 367 і рекордний секретар Братства св. Йосафата п. Макусей.

Головний Радний УНСоюзу, п. Василь Гуссар, зловив привіт власним іменем та відчитав гратуляційну телеграму п. Дмитра Галичнина і п. Германа. Вкінці забрав слово сам Ювілат, щиро подякував всім присутнім, а головню членом Управління Братства св. Йосафата, за мило несподіванку і запевнені, що і далі буде працювати для добра Українського Народу.

Щасливо зложилось, що зі святкуванням Ювілею айшовся також „буртдей“ Ювілята, котру то нагоду присутні щиро привітали черговим „Многая Літа“.

Іван Деркач.

більше для нашого Відділу у Виндзорі, але тому, що без його імені на списку Союзового членства у Канаді, ми, „виндзорські піонери“ Союзової праці, не багато могли зробити...

Інж. В. Коссар у тому часі (роки 1937-40) був уже довготривалою головою КЕ УНО. УНО і Братні Організації у тому часі були єдиними устанами Рідного Краю, а найсильнішими званнями були Філі УНО у Кірклендлей і Судбурі (копальні) золота у північному Онтаріо) передусім своєю організаційністю і дисциплінованістю.

Одного дня я, разом з п. Н. Никоном (перший голова Відділу ч. 341) і п. В. Дідиком з Дітройту (головний радний), поїхали виняйним автотом організації Союзів Відділи до Кірклендлей і Судбурі. Використовуючи персональний контакт, ми мали нагоду говорити в УНО про Союзіві справи, але відразу зустрілись із запитом: „Чи маєте дозвіл від КЕ УНО вербувати Союзове членство між нами? Обійняти КЕ досі нічого нас про це не повідомляли...“

Я не міг дістати такого дозволу, натомість я поспрашив записати до УНСоюзу деяких членів КЕ УНО, в першу чергу її голову, інж. В. Коссара! Перший організатор УНС у Канаді, покинувши п. І. Ваєр з Виндзору і його наслідник п. В. Гривак з Торонта скапіталізували цей мій почин і так піонерами УНСоюзу в Канаді стало саме членство УНО. Союзіві воно, вправді, загубилось у рядках шістьох тисяч Союзіві Родини у Канаді, але це справи не зміняє.

Багато разів від того часу я пробував звертати увагу в пресі і на останній двох Конвенціях, на великі можливості розбудови УНСоюзу у Канаді, коли то вписав інж. Коссар до Виндзорського Відділу УНСоюзу не тому, щоб у далі від нас місти Саскатуні придбати ще одного члена

Наш Відділ, ч. 341 з великим задоволенням прийняв відомо теж повідомлення інж. Коссара, що він з доручення Головного Уряду УНСоюзу, перевіряючи обставини і союзові потреби та можливості на місцях із Відділовими урядниками, буде ангажувати допоміжних організаторів УНСоюзу на дані місцевості, райони, чи округи.

У Виндзорі інж. Коссар ангажував на окружковому організатора п. Степана Лозинського і узгодив з ним терен його діяння.

У зв'язку з такими новими зарядженнями, наш Відділ ч. 341 надіслав, що з часом можна буде надати відповідний апарат для адміністрації поширеної сітки УНСоюзу по цій Канаді. Це й створило нові перспективи для якнайширшого і якнайповнішого розгортання праці УНСоюзу теж у Канаді, що може вліти тільки на користь і усьї нашої спільноти.

ЧЛЕНСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, ПЕВАН НАЦІОНАЛЬНИМ ОВІЗКОМ І ОСОБИСТІМ ІНТЕРЕСОМ ВСТУПАТИ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

3 ПРИВОДУ УРОДИН О. ЧЕРВАКА

27-го серпня ц. р., з приводу пів сотні років життя п. Олександра Червака, зібрався у Домі п-ства Ленкуві в Дітройті о. коло пів сотні людей, щоб відзначити згадкою цей його день уродин.

Подія ця замінна тим, що організовані люди, до яких належить п. О. Червак, не уміють довго говорити про приватне і особисте, а скоріше переходять на те, чим є спільне і загально громадське, що повинно бути доцільне і збережене для грядущих поколінь, як спадщина і гідний приклад до наслідування. Тому саме хочемо сказати дещо про Олександра Червака на цьому місці.

Олександр Червак народився у селі Петрилів, повіт Томшак, і як інші тисячі нашої селянської молоді, причинився до відбудови і відновлення у своїй місцевості бодай дещо з того, що здавалось безповоротно втрачено після програного в Високих Землях у першій світовій війні. Усім своїм людським запалом допомагає він при розбудові молочарського і кооперативного руху. Був секретарем будівельного комітету при будові Народного Дому у його селі, тощо. Цим усім він, само собою, стигнув на себе переслідування з боку поляків, що й було причиною його виїзду до Канади в 1929-ом р.

Від того часу Олександр Червак невпинно працює для української справи на канадській землі. При розбудові піонерського Відділу УНСоюзу у Виндзорі, О. Червак, як довготривалий секретар Відділу до часу свого виїзду до Ст. Катерини, оставив незатерті сліди і таким знають його всі місцевості Канади, заки у році 1951 він не перїхав на сталій побут до Дітройту.

Організовані національні огнища таких місцевостей у Ка-

наді, як Едмонтон, Вінніпег, Саскатун, Кенора, Ст. Катерини, Виндзор, Монреал, Торонто і другі, напевно з приємністю прочитали, що привітали про Олександра, як прикладного друга і приятеля та невтомного дорадника і помічника у кожному громадському ділі, включно з участю у представстві і державних виступах на сцені.

Від кількох років п. Олександр Червак продовжує цю свою працю на терені Дітройту, головню як член УНСоюзу і член ОДВУ. А п. Іван Атаманець, ч. 1, директент хору „Дука“ у Дітройті, на вечорі з приводу пів сотні років життя п. О. Червака говорив:

„... У моєму серці я маю дуже тепле місце для друга Олександра Червака... але це є реще та наших друзів-хористів? Це є наша єдність, щоб краще і у спільніших плекати наш ідеал та віддавати йому тим нашим ідеалістам, що на це заслуговують...“

Я маю нагоду промовити на тому вечорі, а закінчуючи своє слово, до якого поклався був мене п. Павло Дуда, господар вечора, я висказав глибоке сподівання, що святкування пів сотні років життя п. Олександра Червака будуть насправді незабутньою подією не тільки у північній колонії, але також і в місті метрополії Дітройту, якщо цей вечір причиниться до остаточного від'їзду в лєни хору „Дука“ у Дітройті.

П. О. Червак задокументував своє визнання для поширення української пісні на заоканському терені у той спосіб, що через мої руки передав \$10.00 для пани Т. Кошчич, вдвоє по незабутньому диригенту Олександру, який тепер є незаступним управителем Архіву Осередку Культури і Освіти у Вінніпегу в Канаді.

Богдан Зелений.

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(3)

Тоді приступлено до вибору всіх урядників Українського Народного Союзу, який вивав такі: Теодозія Талпаш з Шамокіну, Па., — предсидник; Михайло Евчак з Вилксбері, Па., — заступник; о. Іван Константєвич з Шамокіну, Па., — секретар; Іван Глова з Ексельзюру, Па., — касир.

Радні: Яків Даниковський з Джерзі Сіті, Михайло Галкович, Онуфрій Мурдза, Михайло Адзиза з Мт. Кармел, Па., Іван Гордишиский, Олександр Шляхта з Мейфілду, Па., Семен Федоровський, Юрко Хайлак з Оліфанту, Па., Михайло Ослинич з Пінтсбургу, Па., Дмитро Зіновик з Сентерлі, Па.

Контрольна Комісія: о. Гавриіл Гулович з Фріленду, Па., о. Григорій Грешка, редактор „Свободи“ і український священник з Джерзі Сіті, о. протосей Олександр Тонт з Вилксбері, Па., о. Теофан Обухевич — заступники контрольної комісії.

Наведені вгорі урядники сповістували свій уряд до наступного Головного Зібрання, яке відбудється 30-го травня 1894-го року, ще цим разом в Шамокіні, Па., де або потвердиться тих самих урядників, або вибереться нових.

Коли прийшло до обговорення членів, які обов'язково має закладати в себе кожне братство, що належить до Українського Народного Союзу, тоді о. протосей Тонт з правдивою українською щедністю зобов'язався спрардити на свій кошт дві тисячі книжечок для читальні, а о. Грешка прирік послати даром газету „Свободу“ до кожної української читальні в Америці. Славно!

Отже Політискому честь і слава за його мудре і тактовне переведення вибору урядників Українського Народного Союзу!

Печатка Українського Народного Союзу буде така: відрита книга і трираменний хрест, над якими простягаються братньо стиснені дві руки. Намоло повищого знаменні мас бути напис по-українськи і по-англійськи. Як мають бути відзначені члени УНСоюзу, це буде вирішено на наступному головному зібранні.

Кожний член УНСоюзу одержить гарну грамоту і статут. Тепер подасмо до відома всім українцям Америки і всім українським братствам, що хто хоче належати до Союзу, хай негайно зголошувється або пише до Секретаря Союзу, а гроші хай посилас через „мої ордер“ до касира. Хто багас бути членом Союзу, хай шле гроші до касира, і так: вступне 50 центів раз на завжди, а щомісяця по 50 центів. Рівночасно написати до секретаря, що послав і скільки послав. Статуті будуть поміщуватися і об'яснятися в „Свободі“.

А тепер, дорогі браття, як уже збиралось нас дуже велике число і як заложено Союз, вступаєте до нього громадо, бо тільки для Вашого добра і на Вашу користь. Ви, які досі оплакували Україна-мату, як пропавших, дайте про себе знати світові, що Ви живете і що тут, в Америці, українське народне життя б'є живою струєю.

Важливий крок вже зроблено. Український Народний Союз уже засновано, український нарід воскрес із мертвих в Америці...

Ми з розумом навели в цілість те „слово“, що стало початком Українського Народного Союзу, й описали одушевлений опис перших, установчих зборів цієї організації. Вони бо найкраще віддзеркалюють, якою життєвою коначністю

був Союз в ті безпросвітні часи, які високі цілі він собі ставив від самого початку, та що з ним справді, як сказано на закінчення опису перших зборів, „воскресла Україна в Америці“.

Було б зайвим повторюванням переповідати далшу історію УНСоюзу в тих його перших початках. Її подробиці й аналіз подані в згадуваних вже дотеперішніх виданнях. І тому обмежимося тільки до коротких фактів та загальної характеристики.

Від часу створення УНСоюзу, українська спільнота в Америці набравася цілком іншого характеру. Справа, і раба стали люди. В тодішніх обставинах це не була легка справа, маючи до діла тільки з дуже обмеженою кількістю свідомих народних працівників, натомість стачи перед заклопо фаліаючо запеклих ворогів. Не вистачало організаційного хисту, не можна було промовляти тільки до свідомості і патріотизму, бо вони були не з'ясовані. Треба було говорити „на хлопський розум“ і треба було невпинно і затіяно боротися.

І цю боротьбу перебрала на себе „Свобода“, орган новоствореного УНСоюзу. „Нам, українцям в Америці, не одне добре діло можна б зробити, якби не тяжкі вороги українського народу і не та слабодушність поодиноких українців“ — нарікає „Свобода“ у величезному числі з 27-го квітня 1894 року, додаючи: „Хоч наша латріотична праця: зібрати в одно розсіянних, просвітити темну масу, збудити в ній національне почуття, познайомити з духом часу, досі їде повільно, проте ми не повинні падати на дусі та втрачати надії на успіх.“ І тому „Свобода“ кличе до слабодушів, щоб не були „шкарпалунями“, пригадає їм „золоті слова“ американського поета Лонгфелло: „In this world of the battle be a man, not a cattle.“ — та дає своїм читачам віршований переклад фра-

зи: „В боротьбі цього світу будь сміливий мужчина, а не в ярмі хоча б безумна скотина!“

Під цим кутком і проходила праця УНСоюзу та „Свободи“. Ці перші ричники „Свободи“ і перші дописи та зв'язи з праці УНСоюзу на місяць насичені такою динамікою і завзяттям, яких побажати б нашої спільноті на всі часи. Для характеристики тих відносин можуть послужити перелічені „Десять Народних Заповідей“, надрукованих в „Свободі“ з 20-го квітня 1894 р. В них сказано:

1. Не будеш читати жадних газет, які тут видаються українськими буквами, а не мають українського духа, крім „Свободи“.
2. Не називайся даремно українцем, якщо ти байдуже дивися на українську народну справу в Америці.
3. Пам'ятай вписатися до Союзу та належати до читальні і вписати собі „Свободу“.
4. Шануй, поважай і слухай щирих українців, які насправджують тебе на добру дорогу, а будеш довго і щасливо жити в Америці.
5. Не вбивай себе самого на тілі і на душі та на здоров'ю і кишені п'янітвом та розпустою.
6. Не вдержуй жадних любовних зносин з мадрською клікою, ворожого українському народному ділові.
7. Даром „Свободи“ не читай, але за неї наперед заплати.
8. Не свідчи фальшиво проти Союзу і „Свободи“, але переконайся, де правда.
9. Не пожадай бути подорожним агентом „Вестника“, бо наб'ють тебе.
10. Не пожадай бахтати прелебних мадронів, бо вона порожня: люди мають розум і кводрів не дають, ані їх фарисейської похитливості, ані лисчої хитрості, бо то їх власність“.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1955 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
1	319.63	180	142.40
2	221.57	181	107.02
3	123.81	182	203.08
4	495.75	183	154.27
5	69.83	184	47.64
6	216.58	185	53.41
7	512.62	186	94.71
8	147.08	187	25.25
9	78.28	188	506.29
10	129.89	189	42.15
11	162.49	190	381.26
12	557.62	191	257.82
13	80.87	192	32.91
14	57.41	193	1,106.95
15	92.06	194	52.26
16	427.02	195	52.49
17	244.46	196	24.71
18	134.09	197	15.35
19	196.06	198	75.67
20	98.80	199	448.89
21	173.84	200	37.01
22	27.17	201	52.01
23	415.41	202	99.34
24	129.89	203	646.88
25	396.90	204	1,310.40
26	102.76	205	21.69
27	141.42	206	654.46
28	27.56	207	83.95
29	612.01	208	28.27
30	12.79	209	40.35
31	83.51	210	132.89
32	246.43	211	205.02
33	238.43	212	72.05
34	522.22	213	201.81
35	119.90	214	16.82
36	47.97	215	10.90
37	31.77	216	911.38
38	54.69	217	209.23
39	122.11	218	606.42
40	609.90	219	536.61
41	101.31	220	5,825.90
42	89.27	221	46.54
43	68.78	222	308.14
44	151.90	223	62.59
45	127.88	224	12.88
46	59.61	225	25.94
47	138.19	226	31.40
48	192.42	227	83.17
49	165.98	228	117.52
50	184.76	229	676.30
51	531.21	230	67.35
52	658.20	231	89.66
53	59.18	232	256.24
54	109.39	233	314.60
55	145.44	234	132.64
56	705.62	235	227.78
57	275.38	236	289.06
58	175.49	237	435.59
59	82.24	238	351.28
60	171.19	239	656.51
61	183.96	240	160.04
62	357.57	241	288.25
63	153.22	242	43.06
64	82.83	243	28.07
65	318.98	244	24.58
66	709.57	245	79.44
67	91.07	246	288.43
68	73.03	247	217.04
69	18.66	248	34.95
70	71.26	249	6.90
71	205.20	250	369.88
72	67.85	251	575.14
73	369.88	252	279.81
74	257.37	253	557.48
75	235.70	254	39.65
76	161.08	255	167.63
77	17.08	256	16.82
78	54.18	257	205.34
79	298.57	258	82.95
80	283.57	259	70.64
81	12.38	260	40.37
82	98.64	261	119.58
83	1,360.55	262	63.66
84	64.71	263	870.63
85	407.07	264	154.87
86	125.80	265	146.21
87	115.24	266	20.64
88	186.35	267	326.68
89	136.21	268	218.78
90	31.74	269	19.79
91	905.27	270	25.46
92	135.30	271	343.72
93	255.04	272	78.65
94	491.29	273	506.32
95	1,113.96	274	1,202.30
96	178.85	275	34.25
97	188.75	276	33.73
98	212.18	277	230.74
99	212.18	278	44.13
100	53.25	279	271.82
101	436.41	280	89.69
102	120.10	281	139.59
103	442.87	282	247.77
104	192.28	283	289.61
105	173.81	284	161.23
106	217.47	285	155.38
107	113.42	286	381.02
108	115.83	287	943.08
109	389.21	288	241.64
110	246.82	289	29.02
111	41.58	290	431.42
112	216.80	291	284.40
113	141.91	292	23.89
114	605.33	293	127.28
115	99.79	294	214.69
116	1,120.96	295	152.52
117	125.72	296	289.64
118	23.81	297	23.72
119	531.43	298	75.08
120	131.58	299	516.68
121	264.23	300	274.57
122	123.93	301	67.57
123	39.97	302	100.40
124	239.01	303	109.52
125	87.22	304	45.03
126	94.42	305	187.97
127	174.44	306	27.01
128	157.99	307	81.43
129	331.97	308	12.18
130	424.99	309	124.29
131	163.56	310	21.96
132	109.48	311	684.83
133	163.56	312	141.06
134	648.82	313	98.00
135	67.73	314	379.88
136	86.54	315	135.43
137	236.99	316	60.26
138	139.62	317	122.52
139	157.32	318	286.18
140	58.88	319	840.35
141	778.38	320	76.96
142	434.61	321	94.17
143	33.91	322	259.69
144	479.27	323	129.45
145	122.26	324	64.93
146	101.95	325	122.50
147	560.40	326	628.60
148	44.12	327	106.91
149	639.44	328	509.03
150	254.58	329	160.58
151	118.27	330	281.95
152	82.27	331	183.37
153	215.00	332	33.25
154	33.35	333	276.02
155	458.66	334	276.02
156	187.32	335	313.09
157	85.74	336	94.32
158	390.17	337	181.83
159	227.56	338	34.92
160	184.65	339	241.58
161	282.06	340	462.23
162	269.43	341	101.07
163		342	208.47
164		343	89.41
165		344	
166		345	
167		346	
168		347	
169		348	
170		349	
171		350	
172		351	
173		352	
174		353	
175		354	
176		355	
177		356	
178		357	
179		358	

Відділ	Заплата	Відділ	Заплата
352	159.29	427	307.94
353	200.22	428	849.75
354	168.26	429	2,904.83
355	189.10	430	155.11
356	70.09	431	71.53
357	202.31	432	437
358	62.11	433	368.31
359	2,840.70	434	57.39
360	253.18	435	75.26
361	242.74	436	459.34
362	690.58	437	34.09
363	47.72	438	10.56
364	14.93	439	29.96
365	1,156.62	440	588.23
366	96.31	441	147.64
367	274.18	442	144.83
368	475.77	443	64.45
369	221.63	444	39.17
370	84.61	445	35.33
371	115.96	446	94.83
372	405.64	447	111.73
373	88.25	448	47.01
374	32.22	449	57.04
375	2,183.54	450	96.42
376	97.01	451	145.60
377	20.50	452	87.34
378	486.94	453	329.86
379	99.84	454	261.43
380	646.88	455	144.37
381	111.69	456	7.14
382	102.49	457	12.52
383	495.43	458	340.47
384	172.47	459	156.56
385	175.41	460	82.47
386	30.95	461	29.56
387	11.51	462	155.38
388	34.67	463	25.39
389	85.05	464	180.69
390	157.04	465	311.89
391	57.79	466	895.74
392	299.12	467	238.56
393	52.82	468	47.14
394	92.67	469	202.30
395	38.46	470	67.30
396	127.12	471	40.37
397	136.68	472	162.47
398	10.35	473	75.13
399	49.18	474	189.17
400	250.19	475	296.47
401	39.32	476	23.92
402	44.63	477	14.03
403	14.74	478	171.04
404	25.74	479	31.30
405	54.08	480	372.16
406	108.40	481	322.10
407	52.82	482	117.22
408	53.69	483	5.24
409	6.64	484	95.25
410	21.11	485	213.74
411	117.98	486	16.99
412	29.93	487	4.44
413	69.11	488	8.84
414	29.27	489	128.05
415	785.43	490	82.35
416	102.30	491	
417		492	
418		493	
419		494	
420		495	
421		496	
422		497	
423		498	
424		499	
425		500	
426		501	
427		502	
428		503	
429		504	
430		505	
431		506	
432		507	
433		508	
434		509	
435		510	
436		511	
437		512	
438		513	
439		514	
440		515	
441		516	
442		517	
443		518	
444		519	
445		520	
446		521	
447		522	
448		523	
449		524	
450		525	
451		526	
452		527	
453		528	
454		529	
455		530	
456		531	
457		532	
458		533	
459		534	
460		535	
461		536	
462		537	
463		538	
464		539	
465		540	
466		541	
467		542	
468		543	
469		544	
470		545	
471		546	
472		547	
473		548	
474		549	
475		550	
476		551	
477		552	
478		553	
479		554	
480		555	
481		556	
482		557	
483		558	
484		559	
485		560	
486		561	
487		562	
488		563	
489		564	
490		565	
491		566	
492		567	
493		568	
494		569	
495		570	
496		571	
497		572	
498		573	
499		574	

P. O. BOX 346 **JERSEY CITY 3, N. J.**

